GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., insercyę opłacają od wiérsza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz piérwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 89. Czwartek 17. Kwietnia 1851. **Rok gazecie 40.**

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Przegląd czynności stojącego w Galicyi pułku żandarmeryi.)

Lwów, 15. kwietnia. Następujący przegląd działań stojącego w tutejszym kraju koronnym pułku żandarmeryi w ciągu miesiąca marca r. b., który jesteśmy w stanie podać do wiadomości publicznéj, jest dla nas nowym pocieszającym dowodem czynności i stosownego użycia tego instytutu.

W ciągu wspomnionego miesiąca bowiem odprawiła żandarmerya tutejsza 6459 zwyczajnych a 417 nadzwyczajnych patroli, eskortowała 122 aresztantów i odprowadzała 2 wozy pocztowe i prywatne i 2 transporty pieniężne; oprócz tego przestrzegała porządku na 366 targach i zborach ludu i przy 25 uroczystościach publicznych, niosła pomoc przy śledztwach przedsiębranych na 12 trupach i 3 rannych indywiduów, przy dochodzeniu 14 kradzieży połączonych z włamaniem się, przy 43 przetrząsaniach domów, 11 aktach sprawiedliwości, 50 wypadkach pożarów i 4 wypadkach powodzi, jakoteż dla zapobieżenia gwałtom publicznym, w ogóle dopełniła 7745 czynności służbowych. Nadto przyaresztowała: 3 rabusiów publicznych, 19 złodziei włamujących się, 5 podpalaczy mordujących i rabujących, 1 mordercę, 605 złodziejów i przechowywaczy, 6 zbiegłych więźniów, 12 przemytników, 5 podżegaczy, 486 burzycieli spokoju i awanturników, 60 posiadaczy zakazanéj broni, 817 osób podejrzanych i bez paszportów, 12 inkwizytów, 28 za stawienie oporu, 18 krajowych i 5 zagranicznych dezerterów, 92 zbiegłych przed rekrutacyą, 106 przestępców przepisów politycznych a 22 myśliwskich, 14 za przekroczenie praw rybołostwa, 4 za zatajenie lub daną pomoc zbrodniarzom i 56 za oszukaństwo.

Nakoniec doniosła żandarmerya władzom rządowym o 7 wypadkach nadużycia władzy urzędowéj i 3 złośliwego alarmowania, odstawiła do zwierzchności miejscowych 29 zabłąkanych bydląt, zgładziła 22 niebezpiecznych źwierząt, odbyła 17 rewizyi domowych nocną porą i wykryła 2 wypadki targnięcia się na cudzą własność 11 przekroczeń przepisów dochodowych, 8 policyjnych i 509 przestępstw sanitarnych.

Wykaz ten przedstawia tylko ogólny obraz czynności tego instytutu, lecz z szczególną pochwałą musimy tu wspomnąć jeszcze o ostrożności i pospiechu, z jakim żandarmerya tropiła najmniejsze ślady popełnionych zbrodni, a nawet wydarzyły się przykłady, że zbrodniarze, którzy uważali się za bezpiecznych, ponieważ opinia publiczna dla braku wszelkiéj poszlaki zwątpiła już o ich wykryciu, przez niezmordowaną czujność i spieszne działanie żandarmeryi w krótkim czasie odkryci i karzącéj dłoni sprawiedliwości oddani zostali.

Lwów, 13. marca. W. ministeryum finansów w porozumieniu z W. ministeryum handlu dekretem z dnia 29. czerwca 1850 do l. 8357 na wniosek dyrekcyi towarzystwa kredytowego względem zniżenia dodatku na zarząd przez członków towarzystwa kredytowego opłaconego, w ten sposób zezwolić raczyło, żeby od tych dłużników towarzystwa kredytowego, którzy wyraźnie nie oświadczą, że na mocy najw. patentu z dnia 10. października 1849 od opłacenia do instytutu prowizyi 5 od sta potrącane mieć chcą, dodatek na zarząd pierwotnie w ilości $^1/_4$ od sta wymierzony, tylko w ilości $^1/_{10}$ od sta wypożyczonego kapitału pobierano, przez co dochód z listów zastawnych od potrącenia podatku dochodowego zostanie uwolniony.

O czém się członków towarzystwa kredytowego z tym dodatkiem zawiadamia, że dla tych tylko dodatek na zarząd od 1. lipca r. b. zniżony zostanie, którzy wyżéj rzeczonego oświadczenia w bieżącym półroczu do dnia 15. maja, a na przyszłość na dwa miesiące przed każdoczesnym terminem płacenia raty do dyrekcyi niepodadzą.

Od dyrekcyi gal. stan. towarzystwa kredytowego.

(Rezultat obrotu finansów w monarchyi austr. w r. 1850.)

(Dokończenie.)

Ministeryum sprawiedliwości:

Kierunek centralny	413,224 złr.	
Zarząd sprawiedliwości w krajach koronnych	9,249,195 „	
Wydatki juryzdykcyjne	207,392 złr.	
Wydatki inkwizycyjne	1,115,736 „	
		10,985,547 złr.

Ministeryum wyznań religijnych i nauk publicznych:

Kierunek centralny	132,531 złr.	
Zakłady religijne	1,165,920 „	
Zakłady szkolne	512,125 „	
Zakłady studyów	1,141,579 „	
Akademie umiejętności	70,271 „	
Akademie pięknych sztuk	83,022 „	
Fundacye i dodatki na różne zakłady szkolne i wychowawcze . . .	467,885 „	
		3,573,333 „

Ministeryum handlu, rękodzieł i budowli publicznych:

Kierunek centralny	827,141 złr.	
Konzulaty	258,158 „	
Władze budownicze w krajach koronnych	1,114,868 „	
Budowanie i utrzymywanie gmachów eraryalnych i potrzeby domowe .	598,008 „	
Budowle kolei żelaznych	11,427,388 „	
Środki rozszerzenia i wydoskonalenia kolei żelaznych	1,550,557 „	
Skupowanie akcyi węgierskiéj centr. kolei żelaznéj	2,660,751 „	
Budowanie telegrafów rządowych .	702,817 „	
Budowanie dróg (między témi na nadzwyczajne budowle bez Włoch 567,616 złr.)	6,897,577 „	
Budowanie wodne (między témi na nadzwyczajne budowle bez Włoch 592,233 złr.)	2,739,892 „	
Włącznie z Włochami można przyjąć nadzwyczajny wydatek na budownictwo drogowe i wodne . . .	1,500,000 „	
		28,777,157 złr.
Ministeryum kultury krajowéj i górnictwa . .		208,549 „

Władze kontroli:

Kierunek centralny	117,563 złr.	
Centralne buchhalterye rządowe wyjąwszy buchalteryę wojny . . .	892,398 „	
Buchhalterye rządowe w krajach koronnych	1,371,337 „	
		2,381,298 „

Ogółowa suma wydatków . . . 268,458,080 złr. z których na zwyczajne wydatki przypada 176,304,722 złr., a na nadzwyczajne wydatki *) 92,153,358 złr.

---

*) Nadzwyczajne wydatki składają się z następujących rubryk, to jest:

a) Amortyzacya długów:

Kapitały spłaconéj pożyczki loteryjnéj	1,017,014 złr.	
Wykupienie wylosowanych obligacyi dawniejszego długu państwa	10,053 „	
Wykupienie niewylosowanych obligacyi dawniejszego długu państwa za pomocą funduszu umarzającego . . .	303,092 „	
Wykupienie wydanych bankowi obligacyi za ściągnięcie papierowych pieniędzy w. w.	2,605,360 „	
	3,935,519 „	

b) Nakład kapitału za pomocą kolei żelaznych, telegrafów i innych nadzwyczajnych budowli:

Budowle kolei żelaznych . . .	11,427,388 złr.	
Środki rozszerzenia kolei żelaznych . .	1,550,557 „	
Wykupienie akcyi węgierskiéj centr. kolei żelaznéj	2,660,751 „	
Budowanie telegrafów	702,817 „	
Nadzwyczajne budowle drogowe i wodne włącznie z Włochami	1,500,000 „	
Nadzwyczajne budowle przy zakładach kryminalnych	223,503 „	
Instytuty dobroczynności . . .	80,000 „	
		18,145,016 „

c) Inne nadzwyczajne wydatki:

Nadzwyczajny wydatek na wojsko (nad dawniejsze przecięcie rocznie 55 mil. reńsk.)	69,087,623 złr.	
Zapomogi publiczne	985,200 „	
		70,072,823 „
		92,153,358 „

W porównaniu z rezultatem z r. 1849 podniosły się zwyczajne wydatki o 17,658,629 złr., nadzwyczajne zaś spadły o 38,668,597 zr. W ogóle wynosi zmniejszenie wydatków 21,009,968 złr.

Porównawszy zwyczajne przychody z roku 1850

w kwocie	177,288,466 złr.
z zwyczajnémi wydatkami w kwocie . . .	176,304,722 „
okazuje się przewyżka w kwocie	983,744 „
Natomiast okazało się przy porównaniu nadzwyczajnych przychodów w kwocie . . 14,007,991 złr.	
z nadzwyczajnémi wydatkami w kwocie 92,153,358 „	
w nadzwyczajnéj potrzebie niedobór w kwocie . .	78,145,367 „
Ogółowy niedobór wynosi więc . . .	77,161,623 „

z których na umorzenie długów przypada 3,935,519 złr., na nakład kapitału przez koleje żelazne i inne nadzwyczajne budowle 18,145,016 złr., a zatem na rzeczywisty obrót 55,081,088 złr.

W porównaniu ogółowego niedoboru z roku 1850

w kwocie	77,161,623 złr.
z niedoborem wykazanym na z. r. 1849 w kwocie	139,850.916 „
okazuje się zmniejszenie niedoboru w ogóle o . .	62,789,293 „
co zostało uskutecznionem przez wzrost przychodów o	41,679,325 „
i zmniejszone wydatki o	21,009,968 „

Osobne przypływy przez operacye kredytowe wynosiły w upłyn. roku 1850:

1. Przez wpłatę na $4^1/_2$ proc. pożyczkę z roku 1849		48,039,295 złr.
2. Przez wpłatę na Lomb. Wenec. pożyczkę w drodze subskrypcyi		2,808,544 „
3. Przez kapitalizowanie kuponów procentowych i obligacyi pożyczki loteryjnéj		8,445,138 „
4. Przez wydanie 5 procen. m. k. obligacyi dla spłacenia indemnizacyjnych kapitałów Daz . . .		2,161,070 „
5. Przez emisyę 5 proc. asygnatów hypotecznych		7,774,700 „
6. Przez zapłacone indemnizacyjne kapitały gruntowe		1,042,830 „
7. Przez odwóz depozytów sądowych		1,061,733 „
8. Forszusy od banku przez wykupione przezeń 3 proc. asygnaty z rokn 1842, asygnaty hypoteczne etc.		4,217,002 „
9. Przez emisyę:		
a) 3 procent. asygnatów i biletów skarbowych	49,493,820 „	
b) Lombardzko-Weneckich trezorbiletów	8,349,640 „	
c) asygnatów na krajowe dochody Węgier	22,049.867 „	
d) banknotów niemieckich . .	2,420,465 „	
e) banknotów węgierskich . .	6,665,229 „	
		88,979,021 „
W ogóle		164,529,333 „

Z tego obrócono w większéj części na umorzenie długów, a to:

1. Na wykupienie 3 proc. asygnatów z r. 1842		4,505,200 „
2. Na wykupienie przypadłych 5 proc. asygnatów cent. kasy z r. 1848 i 1849		30,870 „
3. Na wykupienie 4 proc. asygnatów centr. kasy od depozytowéj kasy funduszu amortazacyjnego		3,050,000 „
4. Na umorzenie długu baukowi:		
a) za pomocą sard. indemnizacyi wojennéj	8,361,000 „	
b) za pomocą pozostawionych jej wpłat na $4^1/_2$ proc. pożyczkę	48,039,295 „	
		56,400,295 „
5. Dla spłacenia indemnizacyjnych kapitałów Daz		2,184,156 „
6. Dla forszusów na indemnizacye urbaryalne . .		4,097,771 „
7. Interesa wexlowe		2,727.357 „
W ogóle		72,995,649 złr.

Porównawszy tę sumę z osobnemi przypływami w kwocie	164,529,333 „
okazuje się przewyżka téj ostatniéj	91,533,684 „
z których na pokrycie niedoboru	77,161,623 „
a resztę w kwocie	14,372,061 „

obrócono na forszusy szczególnie w koronnych krajach Węgier, Siedmiogrodu, Kroacyi, Slawonii, Województwa Serbskiego i Temeskiego Banatu.

(Litogr. „Korespondencya austr.“ o wykazie obrotu finansów r. 1850.)

Wiédeń, 11. kwietnia. Zawarty w dzisiejszéj *Gazecie wiedeńskéj* wykaz całego obrotu finansów roku 1850 nieomieszka wywrzeć wpływ zaspokajający i uzasadni zwolna wprawdzie, lecz widocznie wzrastające przekonanie, że nasze stosunki finansowe wcale nie są tak rozprzężone i zatrważające, jakto utrzymują dzienniki nieprzyjazne Austryi. — W porównaniu z rezultatem nieszczęsnego r. 1849 wykazuje rok 1850 mniejszy niedobór ogółowy o 62,689,293 złr. m.k. Zważywszy przytém, że wydatki na wojsko w obydwóch latach po większéj części były równe, gdyż wielkie uzbrojenia wojenne w r. 1850 prawie równie wielkie sumy pochłonęły, jak operacye roku 1849, możemy cieszyć się tym rezultatem i uważać go za stanowczy krok ku polepszeniu naszych stosunków finansowych.

Jest w tem niewątpliwy dowód siły podatkowéj austryackich krajów koronnych, a zarazem pewność, że tylko polityczne rozsprzężenie monarchyi, odpadnięcie kilku prowincyi, sparaliżowanie całego organizmu państwa, spowodować mogły zakłócenie w naszych stosunkach finansowych i pieniężnych, podczas gdy droga, któréj się władza państwa stale trzyma od czasu świetnego pokonania zbrojnych insurekcyi, w każdym względzie do najpomyślniejszego prowadzi celu. W roku 1850 wynosił niedobór 77,161,623 złr. wydatek zaś na armię 124,087,623 złr., podczas gdy ten sam wydatek w czasie pokoju przed marcem nie przewyższał 50 milionów.

Ktokolwiek umié rachować, przekona się, że dla sprowadzenia naszych finansów ku gruntownemu i stałemu ulepszeniu potrzeba tylko widoków utrzymania trwałego pokoju, chociażby nawet na przyszłość niepodobna było zredukować koszta armii na stopę przedmarcową.— Co do istoty jednak trzymamy się niezłomnie zdania już kilkakrotnie przez nas wyrzeczonego. Z utrzymaniem pokoju świata i porządku europejskiego stoi i upada gmach finansowy Austryi, ale też i większéj części państw europejskich.

Główném złem o którego uchylenie przedewszystkiem idzie, jest niedobór. Każdy krok oddalający nas od téj przepaści, zbliża nas do uporządkowania stanu finansów i pieniędzy, załatwiając nadzwyczajnie wszelkie ku temu potrzebne operacye i środki. *(L. k. a.)*

(Wiadomości potoczne z Wiédnia.)

Wiédeń, 12. kwietnia. Ze strony gabinetu cesarskiego wysłano notę do Mnichowa zawierającą w sobie powtórne zapewnienie, że Austrya nawet w układach z Prusami zachowała w całości wszelkie koncesye zrobione Bawaryi ze względu na stanowisko jej władzy.

— Do Gazety berneńskiéj piszą z Wiédnia: W tutejszych towarzystwach politycznych mówią bardzo wiele o jakimś liście Guizota do jednego z dyplomatów wiedeńskich, w którym wytrawny polityk ten wspomina z niejaką obawą, że wkrótce mogą zajść we Francyi wypadki zdolne podług teraźniejszéj sytuacyi tamtejszéj zapewnić chwilowe zwycięztwo republice czerwonéj, a na wszelki sposób teraźniejszy dwuznaczny chwiejący się system obalić, a natomiast nadać przewagę jednéj z ostatecznych partyi.

— C. k. ministeryum wojny wydało nowe przepisy pod względem ćwiczenia i kształcenia rekrutów przy pułkach piechoty liniowéj, którémi udzielanie urlopu rekrutom tak dalece ograniczone zostało, że tylko w wypadkach naglących, jeźli pozostawienie rekrutów w miejscu jest niepodobne, udzielenie urlopu nastąpić może; wszelako przed dokładnem i zupełnem wyuczeniem rekrutów niewolno puszczać żadnego za urlopem.

— Hrabia Thun wraca już za kilka dni na stanowisko swoje do Frankfurtu. Wtedyto zniesiona zostanie wspólnym aktem austryackiego i pruskiego rządu tymczasowa centralna komisya związkowa. Jéj przywileje przejdą bezpośrednio na sejm związkowy. — Jak dziennik *V. Z.* donosi, przywiezie hr. Thun ze sobą do Frankfurtu dokładny plan nowéj organizacyi Niemiec, do którego dołączony będzie c.k. memoryał wyświecający dokładnie zdanie Austryi w téj mierze.

— Posłowie tych państw, które dotychczas w przywróconem zgromadzeniu związkowém niebyły reprezentowane, mają już w ciągu przyszłego tygodnia zjechać do Frankfurtu. Zgromadzenie związkowe, po skompletowaniu liczby reprezentantów rozpocznie zapewne zaraz po Wielkanocy posiedzenia swoje, o co porozumiały się już nawet gabinety wiedeński i berliński. Jak się dowiadujemy z niezawodnego źródła, przedłożą posłowie południowo-niemieckich królestw zaraz na pierwszém posiedzeniu wnioski mające na celu usunięcie podejrzenia, jakoby Austrya i Prusy miały jakoweś zamiary wspólne wypadające na niekorzyść tych królestw. *(Biór. N.)*

— Instytut c. k. żandarmeryi wydaje w wolném mieście handlowem Brodach nad rosyjską granicą bardzo pomyślne owoce; rosyjscy zbiegi od rekrutacyi nieznajdują tam więcéj przytułku, uważa się ściśle na sprawiedliwość miary i wagi, i wielu tamtejszym mieszkańcom wypożyczającym na fanty, zabroniono wykonywać to rzemiosło, tak że familie niemające tam zatrudnienia zniewolone są jać się rolnictwa. *(Lit. k. a.)*

Skutkiem pochlebnego zaproszenia ze strony bardzo znakomitéj osoby, opuścił znany reformator więzienia, pan Appert, dotychczasową siedzibę swoją w Preszburgu, gdzie się zajmował pracami umiejętnemi, i przybył już do Wiédnia.

— W téj chwili dowiadujemy się, że od 9go b. m. zniesiony został królesko-pruski zakaz względem wywożenia zboża, słomy, siana i bydła w ogóle, i tylko na krótki czas jeszcze co do wyprowadzania koni pozostanie obowiązującym.

— Numerycznym dowodem nadzwyczajnego ruchu wojsk w cesarstwie naszém w ostatnich trzech latach wojennych są autentyczne wykazy liczbowe tych wojsk, które w samém kolizeum w Lublanie, to jest w koszarach kwaterunkowych w tém mieście od 1. listopada 1847 do końca zeszłego roku umieszczane bywały: Ogólna suma wynosi 5600 oficerów i 1,300,000 ludzi od feldwebla na dół. *(L.k.a.)*

(Ogłoszenie urzędowe.)

Medyolan, 9. kwietnia. Z ponawiającego się znowu noszenia odznak radykalnych i przybijania podżegających plakatów w Lombardyi, można słusznie wnosić, że duch rewolucyjny zaczyna tam znowu groźnie się pojawiać. Zaczem cywilny i wojskowy gu-

bernator widział się spowodowanym do wydania obostrzonego obwieszczenia, według którego w razie zaniedbanego doniesienia o pojawieniu się podobnych odznak i plakatów podniesiona będzie kara pieniężna od 10 złr. do kwoty 100 złr. m. k.

(Wiadomości potoczne.)

Medyolan, 8. kwietnia. Pan namiestnik hr. *Strassoldo* udał się dzisiaj do Werony. Podczas niebytności jego mającéj trwać do ośmiu dni, zajmować się będzie radzca ministeryalny *Pascotini* kierunkiem spraw namiestniczych. — 9go b. m. spalono znów asygnatów skarbowych w kwocie 4,300,000 lirów. — Używanie telegrafu w interesach prywatnych coraz więcéj się upowszechnia. — Zeszłego tygodnia powróciło tu znowu kilku tutejszych patrycyuszów z Piemontu. *(L. k. a.)*

(Kurs wiédeński 14. kwietnia 1851.)

Obligacye długu państwa 5% — $96\frac{5}{8}$; $4\frac{1}{2}$% — $85\frac{1}{8}$; 4% $89\frac{1}{2}$. 4% z r. 1850 — —; 3% — wylosowane 4% 93. Losy z r. 1834 — —; z r. 1839 — $301\frac{1}{4}$. Wiédeńskie miejsko bankowe 2% —. Akcye bankowe 1276. Akcye kolei półn.c. $1338\frac{3}{4}$. Głognickiej kolei żelaznéj —. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 558. Lloyd $622\frac{1}{2}$. Listy galicyjskie 89.

Francya.

Parlamentarne ministeryum Francyi jest utworzone, przesilenie, które w tak żywem i niespokojném oczekiwaniu utrzymywało umysły, uchylone już po części. Wpływ, jaki utworzenie tego ministerstwa wywarło na zgromadzeniu narodowém miał być zrazu obojętny, potem wynaleziono nań nazwę „Ministeryum katastrofy". Czyli to ma znaczyć, że gabinet ten może być powołany zażegnać ową zbliżającą się burzę, którą już teraz uprzedzają ciemne znaki na niebie Francyi? lub może jak inni sądzą, wywoła to ministeryum tę burzę zapomocą zawartych w jego łonie zasad i żywiołów?

Bądź co bądź, to jednak zdaje się pewném, że to ministeryum dopiero musi torować sobie drogę i wielkie przezwyciężać trudności, by sobie zjednać zaufanie kraju. Ledwie się przedstawiło zgromadzeniu narodowemu i przedłożyło swój program, musiało już walczyć przeciw wnioskowi wotum nieufności, które mu już w godzinie urodzenia miało grób zgotować. Chcąc niechcąc przyznać należy, że większość 52 głosów, którą uchylono ten wniosek, w porównaniu niejednéj dawniejszéj uchwały legislatywy, wydaje się być dość słabą i niedostateczną. Nienależy pominąć téj okoliczności, że tą razą nieszło o pewną czynność in concreto, ani o rozwinięty już i praktycznie przeprowadzony system, przeto nie o wypadki praktycznego ocenienia, lecz po największéj części o uprzedzenie w zdaniu, które wcale niewypadło na korzyść nowéj administracyi. Jeżeli taki już początek, cóż dopiero będzie daléj. Wprawdzie opierają się przeciwnicy nowego ministerstwa głównie na téj okoliczności, że żywioły jego ponajwiększéj części powzięte są z owéj administracyi, którą przed kilkoma dopiero tygodniami obaliła znana koalicya! Lecz jakże to pogodzić z zapewnieniem dobrze uwiadomionego dziennika „*Constitutionnel*", że to ministeryum powstało na podstawie konferencyi, jakie miano z koryfeuszami większości? Radykalni wnioskodawcy osiągnęli tymczasem swój cel robienia trudności nowemu ministerstwu, ale owi mężowie, którzy zwykle stoją pod sztandarem konserwacyjnym, a tą razą wbrew zasadom i tradycyom konserwatyzmu wystąpili przeciw dopiero-co złożonéj administracyi, naruszyli tym sposobem znowu dotkliwie i tak słabą spojnię wewnętrznego porządku i spokoju Francyi. Nienależy jednak tracić nadziei, że nowe ministeryum zwolna zdoła utwierdzić się w zaufaniu kraju, lecz i to pewna, że położenie zawsze jest trudne i wątpliwe. *(Lit. kor. austr.)*

(Posiedzenie izby prawodawczéj z d. 8. kwietnia.)

Paryż, 8. kwietnia. Na wstępie dzisiéjszego posiedzenia pod przewodnictwem pana Benoist d'Azy przyjęto bez debaty ustawę lokalną i zaproponowaną przez deputowanego Etienne zmianę w porządku spraw izby, tudzież trzecią dyskusyę nad wnioskiem do ustawy względem szpitalów. *Moulin* zdawał sprawę w imieniu odnośnie komisyi, że proponuje panów Guizard i Langsdorff na kandydatów do rady państwa. Minister sprawiedliwości *Royer* przedłożył wniosek do ustawy względem przyzwolenia pensyi 250 franków dla podoficerów i dla nieprzyjętych wtenczas do armii oficerów gwardyi republikańskiéj, którzy się odznaczyli w dniach czerwca r. 1848. — Potem przystąpiono do piérwszéj dyskusyi nad wnioskiem do ustawy względem gwardyi narodowéj. *Bousset* zbijał podział na kadry stojące i rezerwy, który mu się wydawał być obrażającym i haniebnym; bo każdy obywatel ma obowiązek i prawo bronić wolności i konstytucyi. Komisya chce zobowiązać do służby tylko tych obywateli, którym ta służba nie przeszkadza w ich zatrudnieniu. (Oklaski. Po prawéj: Dobrze! Po lewéj: A armia?) Mowca oświadczył daléj, iż pojmuje, że można przyzwolić ulgę na żądanie, ale bynajmniéj nie rozumi, jak można wykluczać z gwardyi ex officio. Ustawa ta wydaje mi się przeto, rzekł daléj, mniej liberalną, niż ustwa z r. 1831. Postanowienie, że gwardya narodowa ma słuchać istniejącą zwierzchność, jest albo anachronicznem, albo zdradą republiki. (Oklaski po lewéj ręce.) — Prezydent przerwał tu dyskusyę odczytaniem wiadomości o śmierci reprezentanta *Duclureau*. Dep. *Fresneau* bronił następnie zdanie komisyi; nie pojmuje bowiem, dlaczego w dodatku do tylu ciężarów mianoby jeszcze nakładać na obywateli podatek od czasu. Zdaje mu się zresztą, że ostatecznym rezultatem każdéj nie starannie wybranéj gwardyi narodowéj jest rozlew krwi, jaki był w czerwcu r. 1848. (Wrzawa.) Bowiem nie dla dobra kraju pomnożono w r. 1848 liczbę gwardyi narodowéj do 196,000. *Madier de Montjou* dziwi się, że gdy kto chce zniszczyć jaką instytucyę nie ma odwagi wyznać to otwarcie. Całe to sprawozdanie obawia się potęgi nie przywiązanéj do ślepego posłuszeństwa. Konstytucya jest powierzona opiece wszystkich Francuzów, a przez nowe użycie ustawy wyborowéj z d. 31. maja potworzą się partye nieprzyjaźne. — Nareszcie zamknięto ogólną debatę i uchwalono drugą dyskusyę.

Włochy.

(Poczta włoska.)

Turyn, 7. kwietnia. Izba druga przyjęła na onegdajszém posiedzeniu 104 głosami przeciw 7 zmodyfikowaną przez senat na wyspę Sardynię rozciągającą się ustawę o podatku gruntowym.

Minister spraw wewnętrznych przedłożył administracyjnym i sądowym władzom kwestyę o materyalnym i moralnym stanie tych więzień, które tylko na areszt indagacyjny są przeznaczone. Zamierzają zaprowadzić istotne ulepszenia w téj gałęzi administracyi publicznéj.

Rzym, 5. kwietnia. Jego Eminencya kardynał Altieri, prezydent miasta i Comarca zwołał dnia 31. marca nowo-mianowanych radzców gminy, deputowanych kościelnych, konserwatorów i senatora do senatorskiego pałacu w kapitolium, by ich prawnym sposobem jako municypalność instalować. Zakomunikowawszy im odnośne akta rządowe, ogłosił ich za legalnie instalowanych. Poczem w krótkich słowach wyraził łaskawość Ojca ś. i nadzieję, jaką Monarcha pokłada w przyszłéj czynności nowéj rady komunalnéj.

W stosowny sposób odpowiedział mu imieniem reprezentowanéj przez niego korporacyi senator, książę Drago-Biscia Gentili.

Cała korporacya miała zaszczyt dnia 1. b. m. złożyć w ręce Jego Świątobliwości przepisaną przysięgę.

Od kilku dni znajduje się w Rzymie pan Riquelme, piérwszy oficiał hyszpańskiego ministeryum spraw zagranicznych. Przyjechał tu poraz trzeci w nadzwyczajnéj misyi. Tą razą przywiózł autentyczny duplikat zawartego między stolicą apostolską a hyszpańskim rządem konkordatu, który teraz zwyczajnemi ratyfikacyami zaopatrzony będzie. Namieniony konkordat nieotrzymał dotychczas tych rztyfikacyi, lecz wzięty jest ze strony papiezkiego gabinetu pod powtórne rozpoznanie.

Florencya, 7. kwietnia. „*Monitore Toscano*" zawiera dekret Wielkiego księcia, w moc którego wszyscy ci, którzy bez pozwolenia zwierzchności w miejscach zamieszkanych będą palić sztuczne ognie, jako rakiety, petardy i t. d., ulegną pieniężnéj karze od 20 do 50 lire, która według okoliczności kilkudniowym aresztem zaostrzona będzie.

Jeżeli spalenie sztucznych ogniów nastąpi w pobliżu urzędowych gmachów lub pomieszkań osób, które piastują reprezentacyę publiczną, albo nakoniec w pobliżu kasarni, posterunków straży i t. d., winowajca ulegnie karze więzienia od 1 do 4 miesięcy. Jeżeli tem spaleniem sztucznych ogni zamierzono jaką demonstracyę polityczną, lub danie hasła na któremkolwiek miejscu, albo jeżeli w tym zamiarze zapalono tylko zwyczajne ognie lub jeżeli padły strzały, wtedy kara więzienia będzie przedłużona według okoliczności aż do ośmiu miesięcy.

Neapol, 1. kwietnia. Pismo „*G. del. Reg. d. d. Sicilie*" ogłosiło następujący królewski dekret:

„Rady dystryktowe we wszystkich prowincyach położonych po téj stronie ciaśniny morskiéj, zwołują się na dzień 1. maja. Posiedzenia ich niebędą trwać nad dni 14.

Rady prowincyonalne zbiorą się 20. maja i najdaléj dnia 8go czerwca muszą być skończone."

Palermo, 22. marca. Król. namiestnik, książę Taormina odpłynął dziś do Neapolu.

Prusy.

(Posiedzenie izby drugiéj.)

Berlin, 9. kwietnia. Na posiedzeniu izby drugiéj wytoczyła się burzliwa debata nad ustawą względem nadzwyczajnych kredytów dla administracyi wojskowéj w latach 1850 i 1851, przyczem prezydent ministrów wezwany został do porządku przez prezydenta Izby. Ponieważ deputowany Vincke zaproponował, aby izba przed pozwoleniem kredytu oświadczyła, że zagraniczna polityka Prus naraza na niebezpieczeństwo znaczenie, stanowisko i honor państwa, i że przeto należałoby wytoczyć proces ministrom, gdyby niebrakowało ustawy o odpowiedzialności; — starał się minister usprawiedliwić politykę swoją zwracając najbardziéj uwagę na to, że Prusy w razie wybuchnięcia wojny z Austryą, w żadném mocarstwie pierwszego rzędu nieznalazłyby sprzymierzeńca, a zatem ulegać musiały; za popełnione zaś przytem niekonsekwencye niespada wina na niego. Wniesione równocześnie obwinienie, że doradzał królowi przyjęcie korony cesarstwa niemieckiego i przezto przyczynił się do popełnienia tych niekonsekwencyi, odparł minister temi słowy: „Nieprzyjęcie korony cesarstwa niemieckiego jest równie faktem, jak to, że podczas nieprzyjęcia tego byłem ministrem państwa. Wreszcie po długiej wrzawie zakończono debatę odroczeniem obrady nad tą sprawą. *(Biór. N.)*

(Kurs giełdy frankfurtskiéj z 10. kwietnia.)

Metal. austr. 5% — $72\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$% —. Akcye bank. 1156. Sardyń. $36\frac{1}{2}$. Hyszpańskie 3% — 35. Polskie 500 L. $83\frac{1}{8}$.

(Kurs giełdy berlińskiej z 12. kwietnia.)

Dobrowolna pożyczka 5% $106\frac{1}{4}$ L. Obligacye długu państwa $85\frac{1}{8}$. Akcye bank. $95\frac{3}{4}$. Polskie listy zastaw. $93\frac{3}{4}$. Polskie 500 L. — $82\frac{5}{8}$; 300 L. — $144\frac{3}{4}$. Frydrychsdory $13\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. $8\frac{1}{2}$. Austr. banknoty $77\frac{1}{4}$.

Dania.

(Propozycye które rząd ma przedłożyć zgromadzeniu Notablów.)

Kopenhaga. Rząd przedłoży wkrótce zgromadzeniu Notablów następujące propozycye:

1. Monarchya duńska stanowi trwale ogólną całość pod wspólnym panującym, z tą samą dziedzicznością, z wspólną dyplomatyczną i konsularną reprezentacyą, flotą i banderą. Z wyjątkiem księstwa Lauenburg, którego ściślejsze połączenie w tym względzie pozostawia się bliższemu rozpoznaniu, ma duńska monarchya obok tego jednostajny system handlu i żeglugi, stopę menniczą, system cłowy i pocztowy.

Bliższe postanowienia oznaczą o ile dług państwa i aktywa publiczne mają pozostać wspólne lub podzielić się według ludności i położenia stałych posiadaczy.

2. Księztwa Holsztyn i Lauenburg stanowią trwale część związku niemieckiego. Odrębne ich stanowisko zabezpiecza się osobnemi sejmami mającemi wspólnie z królem władzę uchwalającą w sprawach każdego księstwa z osobna.

Do wydatków odnoszących się do spraw wspólnych całéj monarchyi przyczyniać się ma każde księstwo z osobna w stósunku swojéj ludności w porównaniu z całą monarchyą. Ilość téj kwoty postanawia się raz na zawsze, a sejmy niemają prawa jéj zaprzeczenia. Sposób wypłaty oznacza król wspólnie z sejmem każdego księstwa.

3. We wszystkich wypadkach, w których idzie o sprawy obchodzące całą monarchyę, mają obecne przy królu urzędowe organa Holsztynu i Lauenburgu miejsce i głos w radzie państwa z zupełną równością z ministrami duńskimi.

Sprawami prawodawstwa obchodzącemi wspólny interes, do czego należy także urządzenie cełł i poczt, zajmują się poprzednio wydziały z członków duńskiego sejmu państwa i sejmów krajowych Holsztynu i Lauenburga w równéj liczbie, którymto sejmom przedkłada się każdemu z osobna rezultat w sposób konstytucyjny do powzięcia uchwały.

4. Księstwo Szlezwig ma swój osobny uchwalający sejm krajowy i odrębną ministeryalną i miejscową administracyę dla spraw następujących:

1) Cywilne i kryminalne prawodawstwo; 2) sprawy karne i policyjne; 3) kościół i publiczna nauka z zatrzymaniem istniejącego osobnego stósunku z uwzględnieniem terytoryów Alsen, Aerö i Tőrringlehn; 4) sprawy komunalne; 5) wyżywienie, prawodawstwo przemysłowe i rękodzielnicze; 6) przychody i wydatki w sprawach wewnętrznych księstwa, tudzież sposób wypłaty ewentualnych doliczek do ustanowionéj raz na zawsze kwoty księstwa na potrzeby wspólne całego państwa. Obydwie narodowości w księztwie zostają na zupełnie równéj stopie.

5. Oprócz spraw wymienionych w art. 1. a dla całéj monarchyi wspólnych ma księztwo Szlezwig także i wojsko i wszystko co z niém jest połączone, wspólnie z królestwem Danii. Dla wszystkich spraw wspólnych ma Dania z Szlezwigiem wspólną administracyę i władzę prawodawczą, gdyż sejm krajowy szlezwicki wspólnie obraduje z sejmem duńskim. Ta wspólność ogranicza się atoli jedynie tylko na pomienione spólne sprawy.

6. Z księstwem Holsztynem ma księstwo Szlezwig następujące wspólne instytucye: 1) Kanał Eidery, 2) instytut asekuracyi ogniowéj, 3) wszechnicę w Kiel ze względu na niemiecką ludność Szlezwigu, 4) instytut głuchoniemych, 5) dom obłąkanych w Szlezwigu, 6) zakład rycerski z uwzględnieniem istniejącego niepolitycznego nexus cocialis, i klasztory.

Wzajemny udział Holsztynu i Szlezwigu w dochodach i wydatkach połączonych z temi instytucyami, tudzież regulacya ich administracyi z względnym stósunkiem holsztyńskiego i szlezwickiego sejmu krajowego, zostanie później bliżéj oznaczony.

7. Bliższe oznaczenie i możliwa zmiana powyższych głównych zarysów pozostawia się porozumieniu z notablami wszystkich części monarchyi mającymi się wkrótce zebrać stósownie do manifestu z d. 14. lipca 1850. *(P. S. A.)*

Turcya.

(Deputacya Bułgarów do Konstantynopola. — Stosunki Bułgarów.)

Z Widdynia piszą z dnia 29. marca: Ostatnia do Konstantynopolu wysłana deputacya Bułgarów powróciła ztamtąd temi dniami, i upewnia o łaskawem u sułtana przyjęciu. Znakomity Turek nazwiskiem *Hadzi Melit* który towarzyszył téj deputacyi, mianowany został kajmakanem nad trzema nahijami. Według dalszych doniesień zdaje się, że stosunki bułgarskie jeszcze się należycie nie ułożyły, a mianowicie nie chcą Turcy w Widdynie pogodzić się szczérze z Bułgarami, demonstrując przeciw nadanym Bułgarom koncesyom wbrew rozporządzeniom w. porty dowolną organizacyą swoich towarzyskich stosunków, i dążą widocznie do utrzymania się przy zwierzchnictwie nad Chrześcianami. Główną sprężyną téj agitacyi wymieniają Baszę *Nail-Beja Feftedara*, Władykę i trzech Chrześcian. Upewniają téż, iż ostatnie aresztowania członków deputacyi bułgarskiéj były tylko *dowolnością* popełnioną przez buntownicze stronnictwo Turków. *(L. k. a.)*

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Stryjskim.)

Stryj, 1. kwietnia. Od 16. do 31. marca sprzedawano na targach w Rozdole, Bukaczowcach, Żurawnie, Bolechowie i Stryju w przecięciu korzec pszenicy po 19r.30k.—19r.—17r.30k.—18r.15k.—19r.; żyta 15r.15k.—14r.—13r.30k.—15r.—15r.; jęczmienia 11r.30k.—10r.—11r.15k.—11r.—11r.; owsa 5r.15k.—5r.—5r.—5r.—5r.30k.; hreczki 9r.30k.—9r.—0—18r.—10r.; kukurudzy w Bukaczowcach po 10r.50k., w Bolechowie po 12r.; kartofli 5r.15k.—5r.—4r.10k.—5r.—5r. Za cetnar siana płacono 2r.45k.—2r.30k.—2r.30k.—1r.30k.—2r.15k.; wełny w Bukaczowcach 200r. Za sąg drzewa twardego 15r.30k.—10r.—11r.15k.—11r.50k.—13r.20k.; miękkiego 12r.—7r.30k.—7r.30k.—8r.—10r. Funt mięsa wołowego kosztował 9k.—7½k.—9k.—9k.—10k. i garniec okowity 2r.40k.—2r.30k.—2r.30k.—3r.45k.—4r.15k. w. w.

(Handel zbożem.)

Gdańsk, 5. kwietnia. Według wiadomości z Londynu sięgających dnia 31. marca, stałe ceny na pszenicę utrzymały się na wszystkich punktach handlowych Anglii. Dowozy zagranicznego zboża są ciągle nieznaczne, i krajowe w małéj tylko ilości przychodzi na targi, jedna tylko mąka francuska nie przestaje takowe w obfitéj ilości zasilać. Tu i owdzie zyskano nawet małe podwyższenia, chociaż młynarze ociągają się z kupnem większych partyi. W zeszłych bowiem miesiącach, gdy ceny na bardzo nizkiéj stały stopie, starali się zapasy powiększyć. Mimoto sprzedający nie myślą ustąpić w żądaniach, tém bardziéj że dowozy w stosunku dawniejszych zmniejszają ich, a powietrze ciągle niestałe utwierdza ich w nadziei polepszenia targów.

Dotychczas oprócz opóźnienia siewów wiosennych, dészcze rzeczywistych szkód nie zrobiły. Mokry marzec uważają jednak ogólnie za niepomyślny, a przy obecnych cenach łatwo właściciele dadzą się zaalarmować.

W ciągu tygodnia przybyło do Londynu kwarterów:

	Pszen.	jęcz.	słodu	owsa	żyta	bobu	groch	wyki	s. ln.	rzep.
z kraju	3144	1982	9481	2436	—	—	924	—	—	—
z zagran.	9681	560	—	2765	—	—	360	—	93	1090

Mąki z kraju cetn. 14,292, z zagranicy 27,704.

W Belgii i Holandyi wiadomości o dobrym stanie zasiewów zimowych w kraju, wywołują na targi tamtejsze, które zdawały się już ożywiać, niekorzystne wrażenie.

Z początkiem tego tygodnia otworzyła się żegluga na Wiśle. Z Polski nie dostaliśmy jeszcze świéżych transportów i nie słychać, aby takowe w Toruniu miały się już pokazać. Zdaje się, że chęć zawiérania nowych transakcyi na tutejszym placu ogólnie się budzi, a jeżeli wiadomości z Anglii rzeczywiste polepszenie cen nam przyniosą, spodziéwać się można iż ta na niczém nie spełznie.

W ciągu tygodnia sprzedano na naszéj giełdzie 94 łaszty pszenicy, 64 łaszty żyta, 54 ł. jęczmienia, 20 ł. grochu. Płacono za korzec pszenicy wagi funt. hol. 125/6 od złp. 26 gr. 9 do złp. 26 gr. 11½, pszenicy 127⅛ funt. hol. od zł. 27 do 27 gr. 25, żyta 123¼ funt. od zł. 15 gr. 24 do zł. 16 gr. 16, jęczmienia 107⅛ funt. hol. od zł. 11 gr. 8 do 12 zł., grochu zł. 17 gr. 2.

Kursa zamian. Londyn 3 miesięczny 199¾ srgr. Hamburg 10 tygodni 44⅞ srgr. Warszawa 8 dni 94%.

Makowski Kędzior et Comp.

Kurs lwowski,

Dnia 17. kwietnia.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. k.	6	—	6	3
Dukat cesarski	„ „	6	5	6	9
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	31	10	34
Rubel śr. rosyjski	„ „	2	1	2	2
Talar pruski	„ „	1	54	1	56
Polski kurant i pięciozłotówk.	„ „	1	30	1	31
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	„ „	89	30	89	50

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. kwietnia.

Hr. Starzyński Józef, z Mogielnicy. — Hr. Skarbek Aniela, z Sącza. — PP. Reiss Antoni, c. k. radzca gub., z Stanisławowa. — Zagórski Mieczysław, z Wołkowa. — Jasiński Józef, z Krakowa. — Zakrzewski Adolf, z Czołhan.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. kwietnia.

Hr. Komorowski Franciszek, do Zborowa. — Hr. Fredro Edward, do Żółkwi. — PP. Loserth, c. k. radzca gub., do Tarnowa. — Szymanowski Szymon, do Spasowa. — Papara Stanisław, do Doliny. — Kruszyński Henryk, do Żornisk. — Bojkowski Feliks, do Żółkwi. — Wszelaczyński Szczepan, do Tarnopola. — Udrycki Adolf, do Choronowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 16. kwietnia.

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	28″ 0‴ 4⁗	+ 3°	+ 12,5°	wschodni	pogod. ⊙
2 god. pp.	28 0 0	+ 12°	+ 2,6°	„	pochm. „
10 g. w.	27 11 6	+ 5°		północny	„